

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Epistola Campiani Audomaro. n. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

1580.
Itineris
socij.

Campiani
Ep. 9.

Cum Beza
Colloquiū.

Rhemisdi-
uerfa via in
Angliam
tendant.

operis Societas habet adiutores) famulantis locum impletet. *Nullum est in omni vita telum exemplo potentius* Tantorum virorum contra aduersa omnia erecta virtus, non iuniorum tantum sed & ætate flaccescentium animos ad confimiles labores & consequentia laborem præmia inflammavit: Quatuor ex ijs quos vetus Xenodochium habuerat olim Capellanos, tres etiam noui Seminarij Alumni Sacerdotes in aciem vnâ prodire: Duo nobiles Laici numerum faciebant duodecim capitum Româ eo die proficiscentium: Nam quod memorat Bombinus, de Episcopo Assaphensi & Mortonio, non reperio, aut literis *Campiani* aut notis *Personij* confirmatum; quamquam & ipsi fortasse non longo interuallo abierant. Hispanis militibus per id tempus è Belgio imperabatur iter in Italiam. Horum vitandi gratia, & alioqui sat libentibus animis, Geneuam diuertunt, vt Caluini quondam, nunc Beza, obstinatissimæque hæresis spectarent domicilium, & quâ vel argumentorum fiduciâ vel certè quâ fronte ea defenderentur paradoxa experirentur. Atque ad Beza quidem colloquium admissi sub vesperam tentarunt hominis animum; at callidus veterator cum sensit se inter suarum capita auctoresque hæresum euidenti premi diffidio, non in leuiusculis quibusdam, & parergis, sed in ijs quæ ad præcipuas fidei propositiones, Sacramentorum seu vim seu necessitatem & cultum pertinerent, negotiorum simulatione & ingruentis noctis velo tegens inscitiam beneuolè salutatos hospites dimittit. Tridui ea in ciuitate moram facere cuiuslibet externo datur, at nullam præter inutilis contentionis fructum (vt videbatur) decerpturi, sequenti die, reperito per Gallias itinere, Rhemos adulto Iunio perueniunt. Quâ virtutis atque constantiæ admiratione nouam hanc Athletarum Christi manum spectarit Rhemensis ciuitas, quâ adgratulatione, quodue gaudio commilitones suos acceperit Anglicum ea in vrbē Seminarium, *Alanus* præsertim, huius interpretis & auctor consilij, cogitare est procliuius quàm dicere. Quæ etenim manus hostibus terrori fuit, eadem profecto belli ducibus non potuit non esse solatio, & periculorum socios quam currentes non incitare.

II. Nequitia plerumque timida, circumspicit vndique omnia neque rebus gestis solum, sed consilijs inuigilat. *Alani* & *Personij* iam inde ab initijs Seminariorum, motus omnes & cogitata obseruat Magistratus hæreticus, & quidquid ad Religionis emolumentum, ad solatium Catholicorum, ad prauorum dogmatum euerfionem spectaret, hoc omni arte aut præuere aut disperdere moliebatur: seu igitur Româ per nuntios (quos fidos semper sibi ab Regina Epistolis *Walsinghamius* vbique fouebat) seu Geneuâ per quascunque literas, seu Rhemis per dispositos exploratores, vniuersa hæc legatio Reginae Consiliarijs detecta, explicata, descripta est: Portus omnes vigilibus occupati: nominum indice, & *Campiani* & *Personij* etiam imaginibus palam propositis. Ex nouem itaque Sacerdotibus, alij aliò (nè vnuscunctos implicet laqueus) hi duo cum *Rudolpho Emersono* Audomarum iter carpunt. Neque hic tutum existimatum est tres vnâ progredi; *Personius* primus tentat viam. Eius consilij

filij rationem, simulque quo ipse esset animo ad iter, his explicat *Campianus* 1580.
ad *Mercurianum* scriptis.

Pater *Robertus*, *Georgio* fratre comite, post mediam noctem, pridie quàm hæc scriberem, *Caletum* soluerat, vento secundissimo: Itaque sub hesternum mane, decimo sexto Iunij, *Dorobernium* ut speramus appulit; specie militis tam picti, tam insani, ut valde oculatus esse debeat, qui sub illo vestitu, vultu, incestu, sanctimoniam & modestiam delitescere suspicetur. Nobis tamen iniiciunt solitudinem non dico rumores sed penè clamores hominum de aduentu nostro. Hunc iactum sola potest corrigere diuina sapientia, in quâ libenter conuiescimus. Ego, sic iustus, aliquantum substiti, ut si fieri possit ex vectoribus, vel certis mercatoribus in hæc loca venturis prius aliquid expiscarer de successu Patris quàm nauigem. Si quid inaudiero noua capiam consilia. Viam tamen omnino tentare decreui ut acie pugnem etiam moriturus. Sæpè accidit affligi primam frontem victoris exercitus. Profecto si nostra Societas in expeditione perget, ignorantiam & nequitiam, quibus hoc bellum indicitur, superari necessum erit. Vigesimo Iunij die *Caletum* cogito. In *Audomarensi* Collegio me interea Sociumque *Rudolphum* orno; sed quo sumptu putas? præsertim cùm ea non sint vlii quæ hæcenus fuere. Dum tegere personas nostras volumus, ac mentiri dementiam huius mundi, multæ nobis reculæ, quas plane ridiculas iudicamus, necessariò coëmuntur. Iter nostrum, & hæc vestes, quatuor equi statim in *Anglia* comparandi poterunt nostris pecunijs respondere, sed eâ prouidentiâ quâ panes multiplicati sunt in solitudine. Verum hæc minima difficultas est; mittamus: hanc Epistolam nondum claudio ut in eam si qua resciero conijciam isto triduo. Etsi enim prius in alterutram partem transigaretur de nobis quam hæc legantur, tamen articulos omnes tanti negotii, & acta nouissima, ex quibus reliqua nondum perscripta dependeant, significanda putavi dum isthic sum. Ad me vir quidam nobilis *Anglus* ventitat, rerum politicarum intelligens; Narrat mihi aduentum *Aslaphensis* Episcopi literis & sermonibus iactari; eâ re magnam expectationem cieri, quod plerique opinentur virum talem, hæc ætate, non suscepturum hanc molestiam, nisi motus aliquis instaret. Docui veram perfectionis causam simplicissimè: Ille tamen mirari non desinit: Est enim apud *Anglos* Episcoporum nomen & vitæ ratio honoratissima. Hodie mitescit ventus, itaque ad mare propero; habitus in *Audomarensi* Collegio perbenignè, & rebus necessarijs adiutus; Etiam totâ viâ incredibile solatium in omnibus domicilijs nostrorum percepimus. Accesserunt hospitia Cardinalium illustrissimorum, *Paleotti*, & *Borromæi* atque *Collensis* Archipresbyteri *Parisijs* & *Duacum* consultò declinauimus. Tuti videmur, nisi prodamur in hisce maritimis terris. Addidi vnam diem ad moram, quo quia nihil in vtramuis partem de Patre *Roberto* nunciatur, mihi persuadeo hospitem peruasisse. Deum rogo ut T. R. tuosque *Alsilentes*, totamque Societatem assiduè protegat. Vale 20. Iunij 1580.

III. *Audomaropoli* *Caletum*, *Caletum* *Dorobernium* tenuit *Personius*

H4

securitas

Epistola
Campiani
Audomaro

Forte Co
mensi.